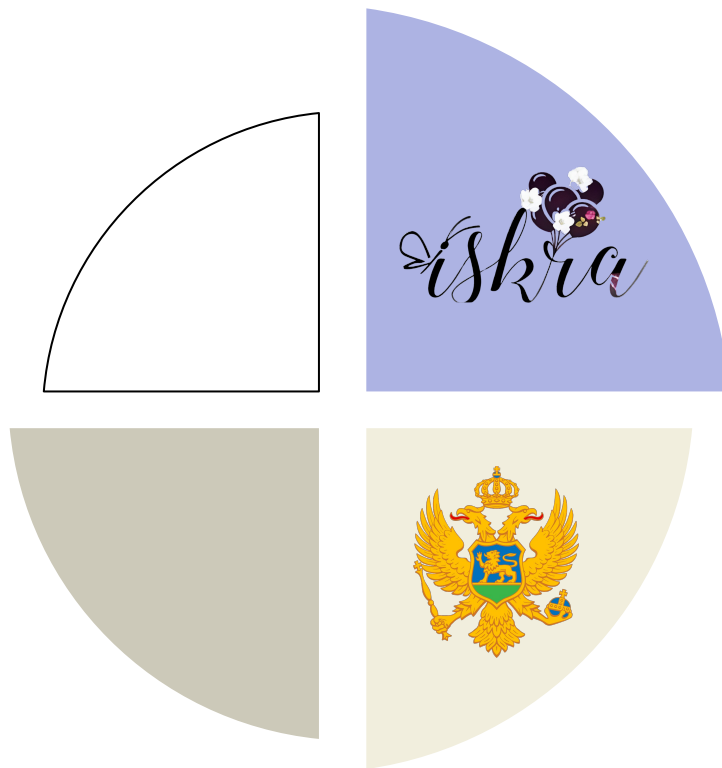

REZULTATI ANKETE

Razumijevanje
kompleksnosti i
raznolikosti potreba
starijih osoba u našim
zajednicama

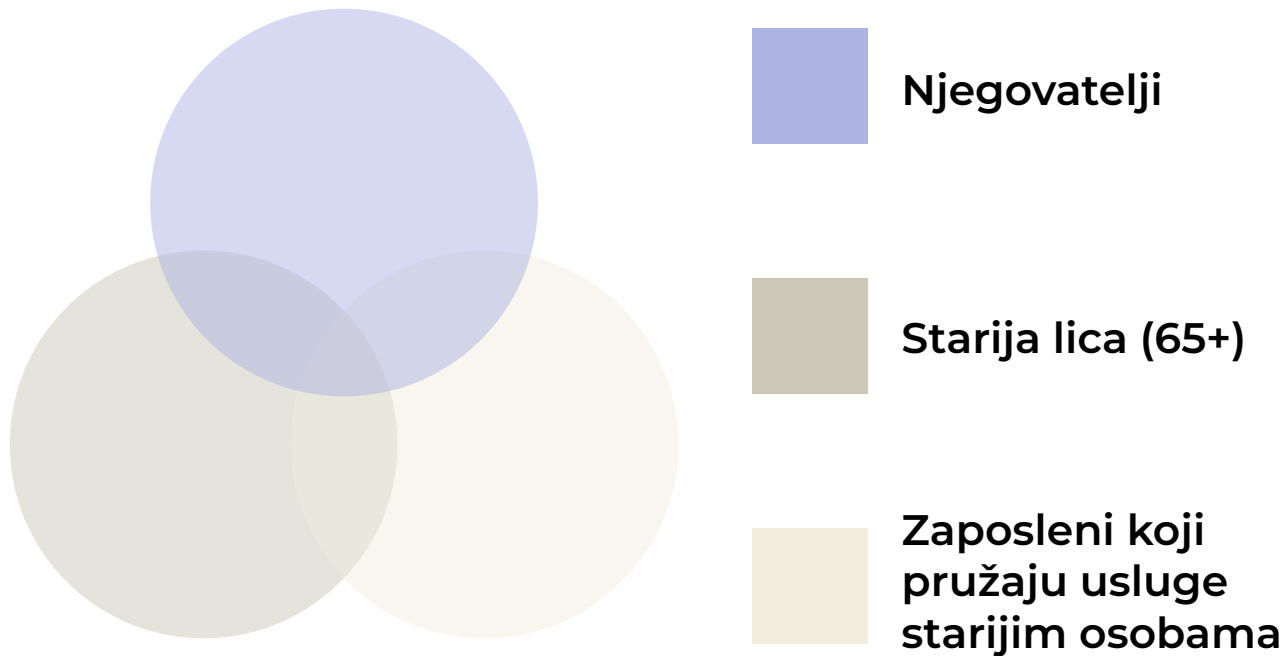

- Anketa je sprovedena od strane **NVO Crnogorska Iskra** u okviru projekta "**Servis dugotrajne njege za podršku starim licima u lokalnim zajednicama**", finansiranog od strane **Ministarstva rada i socijalnog staranja Vlade Crne Gore**
- **Realizovana** je u periodu:
  - Decembar 2023. godine
  - Januar 2024. godine
  - Februar 2024. godine
- Ova anketa omogućila je **holistički uvid** u potrebe, percepcije i želja starijih osoba.
- Sveukupno predstavlja dragocjen doprinos **razumijevanju kompleksnosti i raznolikosti potreba** starijih osoba u našim zajednicama.

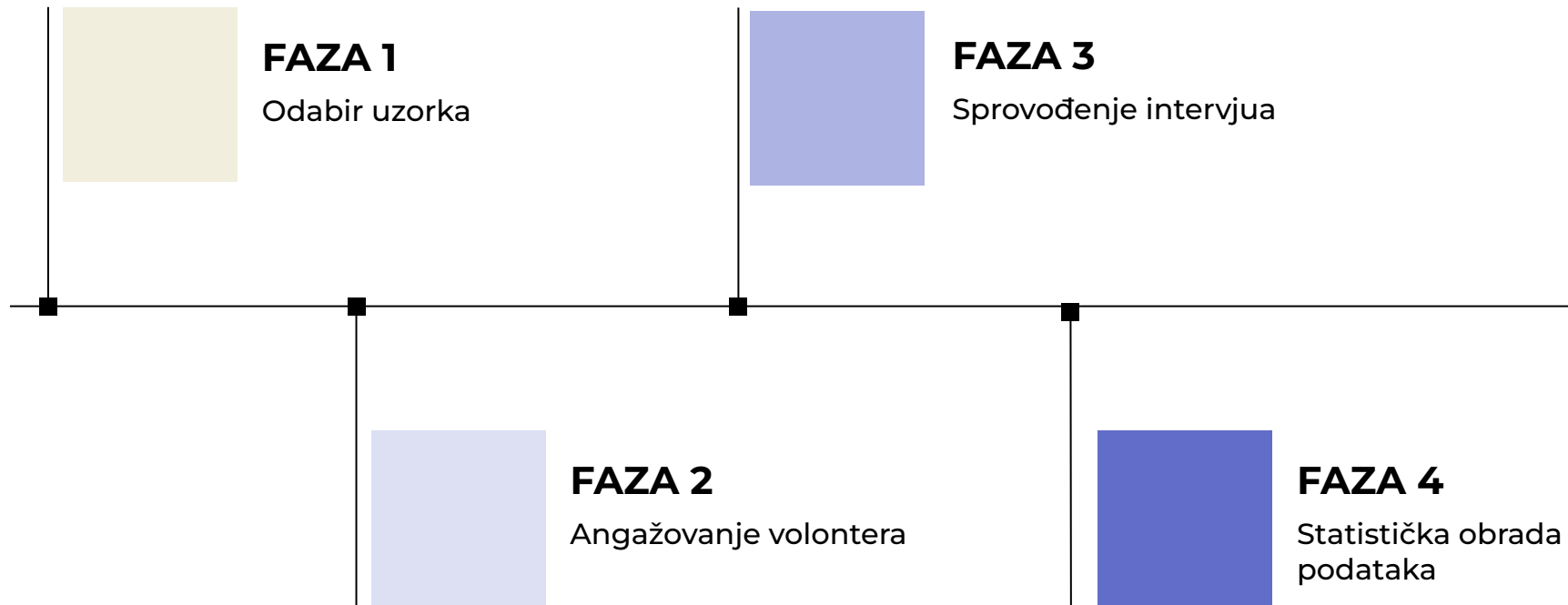
NVO Crnogorska Iskra
Berane

ANGAZOVANE SU TRI FOKUS GRUPE

- Ovaj istraživački pristup ne samo da je omogućio da se čuje glas starijih osoba iz prve ruke, već je također istakao perspektive onih koji su direktno uključeni u pružanje usluga starijim osobama. Time se osigurava da **prikazane informacije nijesu samo površne**, već su duboko ukorijenjene u **stvarne potrebe i izazove sa kojima se suočavaju**.
- Dodatno, **fokus na korišćenju potencijala starijih osoba** u lokalnim zajednicama predstavlja ključni doprinos. Ova inicijativa **prepoznaje bogatstvo iskustva, znanja i vještina koje starije osobe mogu donijeti zajednici**. Integracija njihovih potencijala ne samo da može **poboljšati kvalitet usluga** koje se pružaju starijima, već može i **unaprijediti opšti društveni i ekonomski prosperitet** zajednica na sjeveru CG (Beranama, Andrijevići i Petnjici).

METODOLOGIJA

- **Odabir uzorka:**

- Uzorak je odabran na osnovu tri fokus grupe: **starija lica (65+), negovatelji i zaposleni** koji pružaju usluge starijim osobama. U svakoj od ovih grupa učestvovalo je **100 ispitanika**, što ukupno čini **300 ispitanika**.
- Ovaj pristup omogućava **raznolikost perspektiva i iskustava**, jer uključuje direktne učesnike (starije osobe), kao i one koji pružaju podršku i usluge (negovatelji i zaposleni).

- **Angažovanje volontera:**

- Volonteri su bili ključni u procesu sprovođenja ankete na terenu. Njihov angažman omogućio je **efikasno prikupljanje podataka** i osigurao **veću pokrivenost uzorka**.
- Volonteri su **obučeni** da pravilno postavljaju pitanja, osiguravaju uključенost svih ispitanika i obezbede validne odgovore.

- **Sprovođenje intervjua:**

- Intervjui su bili **struktrisani**, što znači da su postavljena unaprijed definisana pitanja kako bi se osigurala dosljednost u prikupljanju podataka.
- Svaka fokus grupa je **intervjuisana odvojeno**, omogućavajući detaljno istraživanje specifičnih aspekata potreba, mišljenja i iskustava svake grupe.

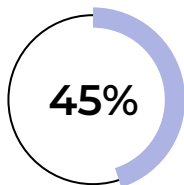
- **Statistička obrada podataka:**

- Stefan Corac, kao stručnjak za statističku obradu podataka, bio je odgovoran za analizu i interpretaciju prikupljenih podataka kao i Renata Nurkovic za grafički dizajn.
- **Obrada podataka obuhvatala je različite statističke tehnike** kako bi se identifikovali relevantni trendovi, razlike i uzročno-posledične veze u odgovorima ispitanika.

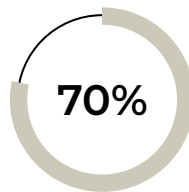
REZULTATI

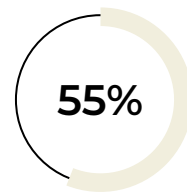
MEDICINSKA NJEGA

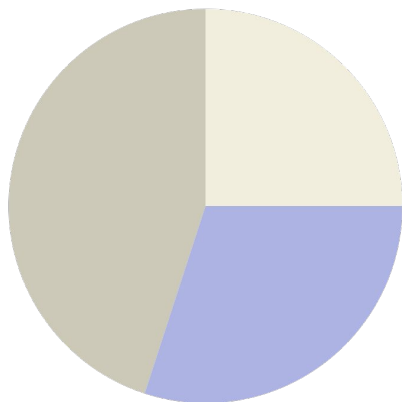
**Starije osobe
(65+)**

Njegovatelji

**Pružaoци
usluga**

**Starije osobe
(65+):**

45% ispitanika
izražavaju potrebu
za medicinskom

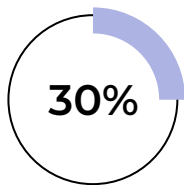
Negovatelji:

70% negovatelja
izjavilo je da su
medicinska njega i
zdravstvena podrška
ključne potrebe
starijih osoba.

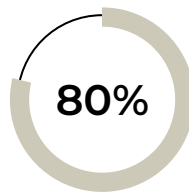
Pružaoци usluga:

55% pružaoca
usluga prepoznaje
medicinsku njegu kao
prioritetnu potrebu
starijih osoba.

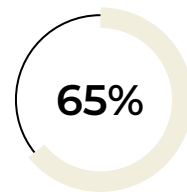
SOCIJALNA PODRŠKA

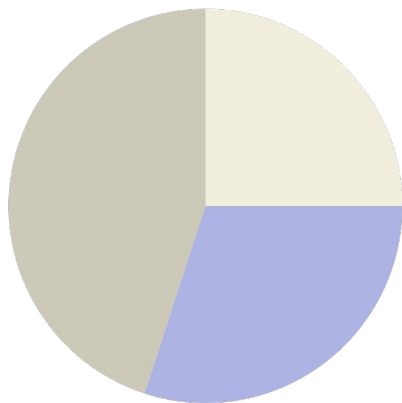
**Starije osobe
(65+)**

Njegovatelji

**Pružaoци
usluga**

**Starije osobe
(65+):**

30% starijih osoba
izrazilo je potrebu
za socijalnom
podrškom.

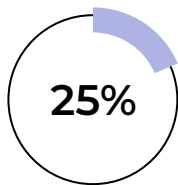
Negovatelji:

80% negovatelja
smatra da je socijalna
podrška važna za
starije osobe.

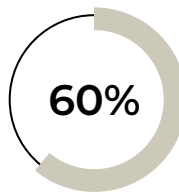
Pružaoци usluga:

65% osoblja koje
pruža usluge
prepoznaje potrebu
za socijalnom
podrškom kod starijih
osoba.

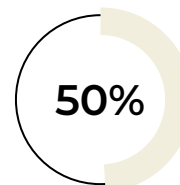
PRISTUP JAVNIM USLUGAMA I TRANSPORTU

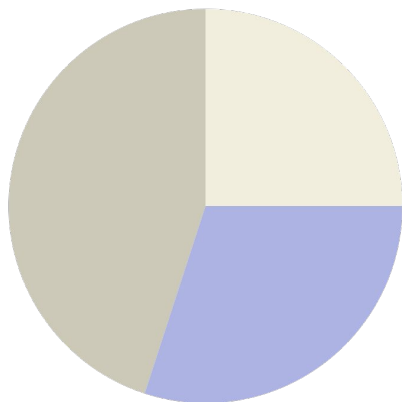
**Starije osobe
(65+)**

Njegovatelji

**Pružaoци
usluga**

**Starije osobe
(65+):**

25% starijih osoba izjavilo je da imaju poteškoća u pristupu javnim uslugama i transportu.

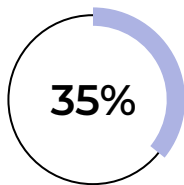
Negovatelji:

60% negovatelja ističe važnost pristupa javnim uslugama i transportu za starije osobe.

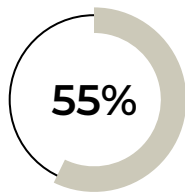
Pružaoци usluga:

50% osoblja smatra da je pristup javnim uslugama i transportu važan faktor u zadovoljavanju potreba starijih osoba.

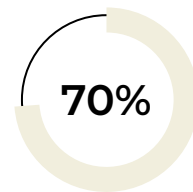
MOGUĆNOST ZA AKTIVNO UČEŠĆE U ZAJEDNICI

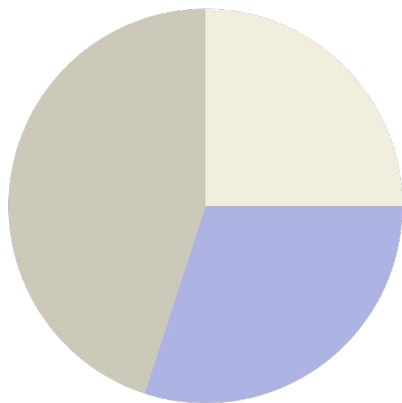
**Starije osobe
(65+)**

Njegovatelji

**Pružaoци
usluga**

**Starije osobe
(65+):**

35% starijih osoba izrazilo je interesovanje za aktivno učešće u zajednici.

Negovatelji:

55% negovatelja podržava ideju o aktivnom učešću starijih osoba u zajednici.

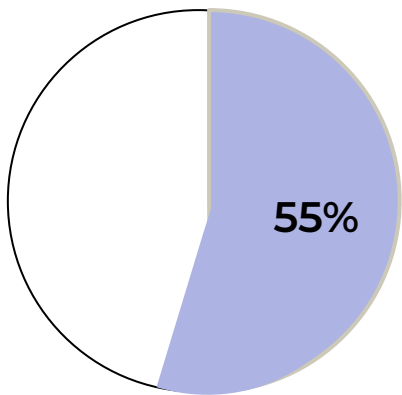
Pružaoци usluga:

70% osoblja koje pruža usluge prepoznaje važnost aktivnog učešća starijih osoba u zajednici.

ZAKLJUČAK

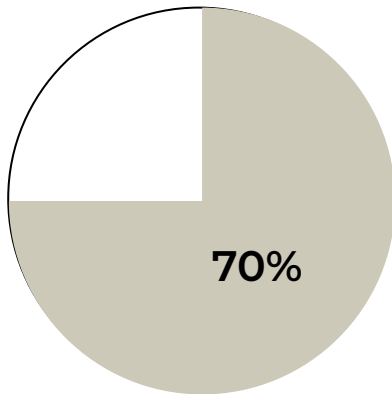
- Analiza dobijenih procenata pokazuje da su **medicinska njega, socijalna podrška, pristup javnim uslugama i transportu**, kao i **moгуćnosti za aktivno učešće** u zajednici, **ključne potrebe** starijih osoba.
- **Razlike u percepciji** između starijih osoba, negovatelja i osoblja koje pruža usluge ukazuju na važnost **prilagođavanja programa podrške starijima u skladu sa njihovim stvarnim potrebama i očekivanjima**.
- Ovi podaci mogu biti od koristi za **dalji razvoj politika i programa podrške** starijim osobama u lokalnim zajednicama.

PERCEPCIJA POLOŽAJA U DRUŠTVU

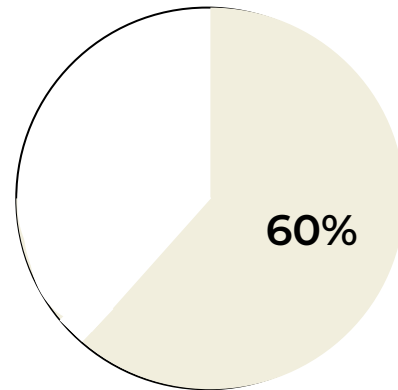
Starije osobe (65+):

55% starijih osoba izjavilo je da se osjećaju marginalizovano u društvu i da im nedostaje podrška

Njegovatelji:

70% njegovatelja ističe nedostatak razumijevanja i podrške društva prema starijim osobama

Pružaoци usluga starijim licima:

60% pružaoца usluga starijim osobama ukazuju na potrebu za boljom integracijom starijih u društvo

POREĐENJE REZULTATA

- Svi segmenti pokazuju **visok procenat percepcije nedostatka podrške i razumijevanja društva prema starijim osobama**. Razlike u procentima između grupa mogu se tumačiti kao različiti nivoi osjetljivosti i izloženosti različitih grupa na ovaj problem.
- **Najviši procenat izraženog nedostatka podrške** dolazi od strane **negovatelja**, koji su direktno uključeni u brigu o starijima. Starije osobe same izražavaju niži procenat, možda zbog potencijalnih predrasuda ili osećaja nemoći.
- Usvajanje preporuka i politika koje proističu iz ovih rezultata može pomoći u **poboljšanju socijalnog i emocionalnog blagostanja** starijih osoba, te **promovisanju inkluzivnijeg društva** koje brine o svojim članovima u svim životnim fazama.

PREFERENCE I INTERESI

Starije osobe (65+):

71% izrazilo je interesovanje za aktivnostima kao što su društvene igre, kursevi, volontiranje i druge aktivnosti koje ih održavaju angažovanim i aktivnim

Njegovatelji:

42% negovatelja ističe potrebu starijih osoba za više prilika za druženje i socijalizaciju

Pruzaoci usluga starijim licima:

63% osoblja koje pruža usluge takođe ističe potrebu starijih osoba za više prilika za druženje i socijalizaciju

POREĐENJE REZULTATA

- Starije osobe pokazuju **specifična interesovanja** za određene aktivnosti, dok negovatelji i osoblje koje pruža usluge **ističu opstu potrebu** starijih osoba za socijalnom interakcijom.
- Iako postoji razlika u fokusu između starijih osoba i negovatelja/osoblja koje pruža usluge, **svi segmenti prepoznaju važnost socijalne interakcije i aktivnosti** za starije osobe.
- Ovi rezultati podržavaju potrebu za **prilagođavanjem programa i usluga** kako bi se zadovoljile specifične želje i potrebe starijih osoba, a istovremeno stvorilo okruženje koje podržava socijalnu inkluziju i interakciju u kasnijim godinama života.

POSEBNE POTREBE STARIJIH

Pružaoци usluga starijim licima:

53% osoblja prepoznaje potrebu za većom dostupnošću zdravstvenih usluga prilagođenih njihovim potrebama

53%

Njegovatelji:

Samo 20% negovatelja prepoznaje potrebe starih osoba i smatra da njihove potrebe zaslužuju pažnju

20%

82%

Starije osobe (65+):

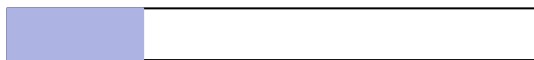
82% izrazilo je potrebu za većom dostupnošću zdravstvenih usluga prilagođenih njihovim potrebama

POREĐENJE REZULTATA

- Postoji **razlika u percepciji posebnih potreba** starijih osoba između starijih osoba samih, negovatelja i osoblja koje pruža usluge.
- Starije osobe jasno izražavaju **potrebu za prilagođenim zdravstvenim uslugama**, dok negovatelji i dio osoblja prepoznaju ovu potrebu u manjoj mjeri.
- Ovi rezultati ukazuju na **potrebu za edukacijom i osnaživanjem negovatelja i osoblja koje pruža usluge** kako bi se osiguralo da starije osobe dobiju adekvatnu podršku koja odgovara njihovim specifičnim potrebama.

KORIŠĆENJE POTENCIJALA STARIJIH U LOKALNIM ZAJEDNICAMA

Starije osobe (65+):

25%

Samo 25% starijih osoba izrazilo je želju za aktivnim učešćem u društvenim i volonterskim aktivnostima.

Njegovatelji:

50%

50% njegovatelja smatra da starije osobe treba da budu aktivnije u društvenim i volonterskim aktivnostima.

Pružaoци usluga:

40%

Samo 40% pružaoca usluga smatra da su osmišljeni adekvatni programi za uključivanje starijih osoba u društvene aktivnosti

POREĐENJE REZULTATA

- **Postoji razlika u percepciji i stavovima** između starijih osoba, negovatelja i osoblja koje pruža usluge u vezi sa korišćenjem potencijala starijih osoba u lokalnim zajednicama.
- Starije osobe izražavaju **nisku želju za aktivnim učešćem** u društvenim aktivnostima, dok negovatelji i osoblje **prepoznaju potencijal starijih osoba** ali istovremeno osjećaju nedostatak podrške i prepoznavanja njihovog doprinosa od strane lokalne zajednice.
- Ovi rezultati **naglašavaju potrebu za razvojem programa i inicijativa** koji će bolje iskoristiti potencijal starijih osoba i promovisati njihovo aktivno uključivanje u društveni život lokalne zajednice.

ZAKLJUČAK

- Na osnovu sprovedene ankete, možemo zaključiti da postoji **širok spektar potreba, percepcija i interesa** među starijim osobama koje zahtijevaju pažnju i aktivno djelovanje kako bi se **poboljšao njihov kvalitet života i integracija** u društvo.
- Anketa je takođe istakla **važnost korišćenja potencijala starijih osoba** u lokalnim zajednicama radi stvaranja inkluzivnijeg i podržavajućeg okruženja za sve građane.

ZAKLJUČAK

- Na osnovu ovih zaključaka, preporučuje se **razvoj politika i programa** usmjerenih ka unapređenju položaja starijih osoba u društvu.
- Ovi programi trebaju biti **usmjereni na zadovoljavanje raznovrsnih potreba** starijih osoba, **promovisanje socijalne inkluzije** i **podršku aktivnom uključivanju** u zajednicu.
- Takođe, važno je **ulagati u edukaciju i osnaživanje lokalnih institucija i organizacija** kako bi se bolje iskoristio potencijal starijih osoba i stvorilo inkluzivno okruženje za sve građane.